

leden der kassen 68451118 M. (*Der Arzt. Einführung in die ärztlichen Berufs- und Standesfrage* von dr. ERICH PEIPER 1906. bladz. 132). Een stijging van 4.3 M. tot 7.1 M. per lid.

De ervaring in Duitschland leert, dat de vroegere patriarchale verhouding tusschen dokter en patiënt voor het grootste deel verdwenen is en de geneesheer thans tegenover zijn zieken staat als „Heiler und Richter”. In: „Die Stellung des Arztes zur Staatlichen Unfallversicherung, von Sanitätsrat dr. J. KÖHLER 1906 staat het volgende:

„Es ist vor allem die dem Arzt gestellte Aufgabe der Grad der Erwerbsunfähigkeit zu bestimmen der ein Unfall, bzw. eine durch Unfall entstandene Krankheit hinterlassen hat, die zu Misshelligkeiten geführt hat”.

„Ist es da ein Wunder, meine Herren, wenn sich aus dieser dem Arzte so zu sagen aufgedrängte Tätigkeit Missstände entwickelt haben; wenn sich vor allem das Verhältnis zwischen Arzt und Unfallverletztem häufig so sehr getrübt hat, dass der Kranke in seinem Arzte nicht mehr den Helfer, sondern den Begutachter erblickt, der nur darauf ausgeht ihn, den Kranken, in seinen ihm gesetzlich zustehenden Forderungen zu beschränken”.

Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

Contrôle in hoofdzaak door den behandelenden geneesheer brengt groote bezwaren mede van medischen, socialen en administratieven aard en het resultaat zal pover zijn.

Contrôle uitsluitend door contrôleerende geneeskundigen kan den Staat de tonnen gouds besparen, die anders zullen worden uitbetaald aan bewuste en onbewuste simulanten.

Rotterdam, 20 November 1906.

Dr. H. J. W. DROOGLEEVER FORTUYN.

INGEZONDEN.

EEN COLLEGA!

Door een toeval kreeg ik dezer dagen in handen een prospectus van „een natuurgeneeskundige inrichting van den eersten rang” (het geheele jaar geopend). Veroorloof mij een klein gedeelte van den inhoud hier woordelijk weer te geven; de beoordeeling laat ik aan de lezers over.

Na op de 1ste blz. het portret van den directeur, volgt op de 2de blz. een plaat „reproductie van de schilderij van G. SCHWENK — getrouw aan de natuur”. Dan 3de blz. spreekuur van den directeur niet op het sanatorium, maar te Amsterdam, met kiekje van het huis, waar de kliniek is (spreekuur dagelijks van 10—3, behalve Donderdag). Daarna begint op blz. 4 „Algemeen deel” onder aanhaling van tekst 1 Thessalonicensen 5:12: „Onderzoekt alle dingen en behoudt het goede”.

„Een gezond mensch hygiënisch levend kan niet ziek worden.

De meesten onzer worden gezond geboren.

Hoe zijn dan *toch* zoo weinige waarlijk gezond?

Door hun slechte voeding. Hun slechte kleding. Huidcultuur. Door hun onjuiste hoeveelheid beweging. Door de nare woningen. Door te veel arbeid, de zorgen.

Hoe dan weer gezond te worden?

Natuurlijk door: juiste voeding, juiste kleding, zon, licht en lucht, een vrij leven waar men de zorgen vergeet, juiste maat van beweging.

Hoe bereikt men dat bij ons?

Door de zorgen te laten aan het hek van het sanatorium. Door rust, massage, heilgymnastiek. Door lichtluchtbaden, het wonen in luchthutten, beweging, electriciteit, stoom, water en heete lucht. Door vegetarisch dieet vooral. Door te luisteren naar het fluisteren van de stem der natuur, die u zegt te zullen genezen als gij slechts met heel uw ziel uw lichaam aan haar toevertrouwt.

Waarom eten wij vegetarisch?

Vleesch is vergift. (bom!) 1).

Toch zijn er lichamen met zóó goede digestie-organen, zóó krachtige uitscheidingsfunctie, zóó duchtige stofwisseling, dat zij geregeld vleesch gebruiken, de 80 halen en meer, zonder veel stoornis. Zoo is het met alcohol. En tabak.

Veler constitutie echter kan absoluut geen vleesch verdragen. Zéér velen eten veel vleesch wat maar zéér weinigen hebben kunnen. Vleesch is vergift, geen vleesch dus beter. Daarom in een sanatorium, waar men komt, omdat men ziek is, waar men komt om gezond te worden, *geen* vleesch. In *ieder* sanatorium behoort men vegetarisch te eten.

Onder „vegetarisch” versta ik: geen vleesch en geen visch of daarvan afkomstige zaken.

Eenzijdig heeft men dit dieet genoemd (SPEENHOFF) 2). Maar is dan een dieet waarbij altijd vleesch of daarvan afkomstige dingen worden gevoegd eenzijdig? Neen, niet waar.

Vegetarisch dieet ook niet. Bij mij te N. hebben maaglijders hun dieet en suikerzieken; doet de dikke zijn vermageringskuur. Alles vegetarisch.

Maar men verzwakt zonder vleesch, zegt men nog algemeen. En de vele werkers dan met zwaren arbeid, die geen vleesch gebruiken?

Gebruiken wij ook geneesmiddelen?

Ja. Waarom doen wij het wel?

Om door dien prikkel het reactievermogen van het lichaam op te wekken, daardoor dus de uitscheiding te bevorderen en van de abnormale stofwisselingsproducten, die de ziekte verwekken en van die welke er door worden verwekt. Om de geneeskracht die in ieder lichaam, hoe ziek ook, schuilt, wakker te roepen en te versterken. Maar bij het aanwenden van geneesmiddelen gelde dit als ijzeren wet: doe geen kwaad. Want beter geen medicijnen, heelemaal niet, dan door het overladen met sterke vergiften, bij de bestaande ziekte een nieuwe te voegen: de medicijn-vergiftiging 2).

Waarom laten wij het niet?

Omdat wij er door de genezing bevorderen, bespoedigen. Omdat wij er door geen schade doen.

Waarom niet?

1) () Opmerking van den inzender.

2) Moet een enkele maal, zooals bij lintwurm bijv., iets ergs gegeven, dan toch maar altijd naar het minst slechte gezocht. De eerlijkheid eischt te erkennen dat soms, in oogenblikken waar het gaat om het leven een enkele maal een sterker middel noodzakelijk is.

Omdat wij niets anders geven dan homoeopathische middelen, voedingszouten, geneeskrachtige kruiden, olijfolie en dergelijke. De middelen dus die gegeven of toegestaan werden door de voormannen van de eindelijke renaissance der geneeskunst. Door LAHMANN, door KÜHNE, door WINTERNITZ, door KNEIPP, door FELKE e. a. Waar zulke eminente „natuurartsen” voorgaan, kunnen wij rustig volgen.

Moeten wij het beter weten dan zij?

En zegt ons eigen verstand het niet?

Zijn voedingszouten, door LAHMANN en FELKE voorgestaan, niet bevat in vruchten, sla, en wat niet al?

Zijn homoeopathische middelen (door KÜHNE geprezen in de voorrede van zijn gelaatsuitdrukkinge en door FELKE veelvuldig toegepast) duizend, millioenmaal en veel meer niet, verdund?

Zóó sterk verdund, dat zij, die de werking er niet van kennen, lachen om de mogelijkheid van hun invloed.

Zijn geneeskrachtige kruiden niet door KNEIPP e. a. weer tot eere gebracht, schrijft WINTERNITZ niet telkens boschbessen voor?

En zou men wel versche selderij mogen gebruiken maar niet een aftreksel van de gedroogde plant? Wel versche boschbessen maar niet een aftreksel van hen, gedroogd?! En olijfolie?!

Wel geneesmiddelen dus, maar *niet* de schadelijke. Dit is de weg aangegeven door onze groote voormannen, ons verstand (!) 1) ons geweten. Dit is de weg der toekomst!”

Geachte Redactie, dit alles is niet geschreven door JACOB HOLLANDER, den heer DE HAAS of een piskijker, maar door den WelEdelZeergeleerden heer doctor N. OLDENBOOM, te Noordwijk.

Met collegiale groeten

Leiderdorp.

Uw. dw.

E. W. DE FLINES.

HETOLINJECTIES BIJ LONGTUBERCULOSE.

Collega HAENTJENS maakt mij opmerkzaam er op, dat ik hem niet goed heb begrepen, en in het midden latende aan wien daarvoor de schuld is, zegt hij nu, dat sanatoriumbehandeling evenveel geeft als sanatoriumbehandeling gepaard aan hetolinspuitingen. Hij gelooft dus, dat hetol *niets of bijna niets* geeft.

Voor den cursus, eventueel door dr. WEISMANN hier in Nederland te houden, heb ik reeds brieven gehad van collega's uit Nieuwendam, Utrecht, 's-Gravenhage, Rotterdam en Leeuwarden. In Zaandam zijn ook 2 liefhebbers, zoodat ik mij met een aantal grooter dan ik verwachtte tot dr. WEISMANN kan wenden om zijn besluit te vernemen, of de cursus zal doorgaan of niet.

In ieder geval schijnt het mij een zeer dringende eisch, dat ook wij Nederlanders — in afwachting voor een afdoend geneesmiddel — al vast beproeven wat, buiten alle mogelijke hygiënische maatregelen om, van hetol voor onze patiënten met *beginnende* tuberculose te verwachten is.

Met dank voor de plaatsing
Zaandam, 17 November 1906.

Uw dw.
Dr. J. SASSE.

1) () Opmerking van den inzender.